

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE

2026-07-01

Dnr 2026/00837-3

Klimat- och näringslivsdepartementet
Endast via e-post

SOU 2026:14 Ädelmetallutredningen - en moderniserad reglering av handel med ädelmetallarbeten

Er ref. KN2026/00741

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att Regeringskansliet ska anmäla förslag till lag (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten, förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:780) om handel med ädelmetallarbeten samt förslag till förordning om ändring i förordningen (1975:49) om gemensam kontrollstämpel m.m. för arbeten av guld, silver eller platina till kollegiet enligt direktiv (EU) 2015/1535 eftersom dessa innehåller nationella tekniska föreskrifter.

Kommerskollegium bedömer vidare att förslagen även behöver anmälas enligt direktiv 2006/123/EG eftersom dem innehåller krav på kontrolltjänster som är tillämpliga på tjänsteutövare som är etablerade i ett annat land inom EU/EES och som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.¹

¹ En annan procedur är den i enlighet med Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.²

Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.³ Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁴

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat ut SOU 2026:14 Ädelmetallutredningen som syftar till att uppdatera och komplettera det svenska regelverket för ädelmetallarbeten. Uppdateringen innebär bl.a. att den tidigare tillåtna negativa avvikelser i finhalt tas bort, att finhaltsstämpeln nu ska anges i tusendelar, att palladium ska omfattas av regleringen samt en justering av kontrollstämplingen.

I konsekvensutredningen bedöms det att förslag till lag (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten, förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:780) om handel med ädelmetallarbeten samt förslag till förordning om ändring i förordningen (1975:49) om gemensam kontrollstämpel m.m. för arbeten av guld, silver eller platina innehåller sådana bindande nationella tekniska krav på produkters egenskaper och/eller krav på märkning/stämpling som är anmälningspliktiga enligt direktiv 2015/1535. Vi instämmer med den bedömningen.

Kommerskollegium rekommenderar därför att Regeringskansliet uppdrar åt kollegiet att anmäla förslagen till kommissionen.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, som hänvisar till tjänstedirektivet⁵, följer att nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet ska anmälas till Kommerskollegium.

De föreslagna bestämmelserna avser inte enbart reglering av ädelmetallarbeten som produkter utan innehåller även regler som påverkar verksamheten för kontrollorgan som tillhandahåller kontroll- och kontrollstämplingstjänster. Sådan verksamhet utgör ekonomisk verksamhet som normalt utförs mot ersättning och omfattas därmed av tjänstedirektivets tjänstebegrepp.

Förslagen innehåller krav och villkor som påverkar möjligheten att bedriva kontrollverksamhet och att utföra kontrollstämpling. Därmed rör det sig om krav på tjänsteverksamhet i tjänstedirektivets mening.

Utredningen konstaterar själv att förslagen innehåller kontroll- och förfarandeelement som kan innebära nya eller ändrade krav för kontrollorgan samt att notifieringsfrågan

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

³ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁴ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5.

enligt tjänstedirektivet behöver beaktas i den fortsatta beredningen i den mån förslagen påverkar tjänsteleverantörer från andra medlemsstater.

Kontrollorgan som är etablerade i en annan medlemsstat kan vilja tillhandahålla kontroll- eller certifieringstjänster med anknytning till den svenska marknaden utan att etablera sig i Sverige. För dessa aktörer får reglerna om kontrollstämpling och villkoren för att få utföra sådan verksamhet direkt betydelse.

Utredningen uppmärksammar särskilt att den svenska ordningen i praktiken innebär att ackreditering enligt den svenska nationella ordningen sker genom Swedac samt att detta kan aktualisera frågor om den fria rörligheten för tjänster enligt artikel 16 i tjänstedirektivet.

Även om reglerna är formellt neutrala och gäller lika för svenska och utländska aktörer innebär de att vissa villkor måste vara uppfyllda för att kontrolltjänster ska kunna tillhandahållas inom ramen för den svenska kontrollstämplingsordningen. Sådana krav kan påverka möjligheten för tjänsteleverantörer från andra medlemsstater att tillfälligt tillhandahålla tjänster i Sverige.

Enligt tjänstedirektivet ska samtliga krav som är tillämpliga på tjänsteutövare som är etablerade i ett annat land inom EU/EES och som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige anmälas.⁶ Så vitt Kommerskollegium förstår är det fallet med de remitterade bestämmelserna.

Enligt tjänstedirektivet måste krav på tjänsteverksamhet kunna motiveras av tvingande hänsyn till allmänintresset, samt vara proportionerliga i förhållande till sitt syfte.⁷ En sådan motivering kommer att efterfrågas i samband med anmälan. Anmälan gör myndigheten själv i det webbaserade systemet IMI⁸. Kommerskollegium svarar gärna på eventuella frågor kring anmälningsförfarandet.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg efter föredragning av utredaren Jasmin Saleh. I ärendets slutliga handläggning har utredaren Nikita Feiz deltagit.

Stockholm som ovan

Christofer Berg
Enhetschef

Jasmin Saleh
Utredare

⁶ Artikel 39.5.

⁷ Artiklarna 15.3 samt 16.1 tredje stycket.

⁸ Internal Market Information System.